

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Inera AB:s yttrande om SOU 2021:9 Vem kan man lita på? Enkel och ändamålsenlig användning av betrodda tjänster i den offentliga förvaltningen

Diarienummer: I2021/00503

Sammanfattning

Inera välkomnar förslagen i utredningen om Vem man kan lita på? Enkel och ändamålsenlig användning av betrodda tjänster i den offentliga förvaltningen (SOU 2021:9). Inera är positiv till förslagen i utredningen och ser särskilt att de som gäller tillitsförteckning, nationell valideringstjänst, bevarande, utökat stöd till det offentliga, och främjande av stämplat kan ha en stor betydelse för att främja betrodda tjänster i det offentliga.

Inera gör vidare bedömningen att ytterligare åtgärder inom området är önskvärda och tar upp några exempel nedan.

Detaljerade kommentarer

6.3 Behov av åtgärder avseende certifikat

Kommentar: I sektion 6.3, första stycket andra meningen, står det att kartläggningen inte visat på behov av åtgärder för exempelvis certifikat för autentisering av webbplatser. Inera skulle vilja lyfta ett närbesläktat behov som i dagsläget inte förefaller vara adresserat i utredningen. Vi ser behov av att samordna regelverk och policys för anslutning till betrodda tjänster. I takt med att organisationer ska ansluta till fler och fler betrodda tjänster kommer problem att uppstå om de har olika regelverk och policys för anslutning. Detta gäller inte bara de betrodda tjänster som berörs i SOU 2021:9 utan även i andra automatiserade flöden eller exempelvis vid kryptering mellan organisationer.

Vi föreslår att man tittar på internationella standards inom området för att etablera samordnade regelverk och policys. Det vore av stort värde om man redan innan problemet uppstår adresserar frågor som hur man ska följa upp hur parter sköter sig och vad man gör om någon part missköter sig.

Ett exempel på en frågeställning som ryms inom detta är tillhandahållande av en lista med (på viss tillitsnivå) godkända utfärdare av certifikat som kan användas för att säkert identifiera system och juridiska personer, motsvarande den lista som DIGG idag tillhandahåller för individs e-legitimation godkänd som svensk e-legitimation. Beroende på hur regelverk och policys för anslutning till betrodda tjänster utformas, kan det vara önskvärt att motsvarande process för godkännande av utfärdare av certifikat för system och juridiska personer tillhandahålls.

8.1.3 Ökad användning kräver även ökad digital delaktighet

Referens: 8.1.3, 11:e stycket.

Kommentar: Utredningen tar upp att det är många individer som saknar personnummer och därmed är förhindrade att använda den offentliga förvaltningens e-tjänster eller att underteckna handlingar elektroniskt med stöd av en e-legitimation. Inera håller med om att detta är ett mycket relevant problem som motverkar användning av betrodda tjänster. Utredningen tar dock bara upp problemet utan att föreslå någon åtgärd vilket måste betraktas som en brist. Inera vill understryka att detta problem är brådskande! Vi har ett konkret exempel där en svensk myndighet kräver godkänd e-legitimation vid åtkomst (LoA3). Detta kan dock inte uppfyllas för ett antal personer anställda i vården som saknar svenskt personnummer och dessa kommer att få problem att utföra sitt arbete när nu gällande dispens upphör.

8.2 När bör den offentliga förvaltningen använda avancerade eller kvalificerade elektroniska underskrifter?

Utredningen skulle enligt direktiven tydliggöra när avancerade respektive kvalificerade elektroniska underskrifter bör användas i den offentliga förvaltningen.

Kommentar: Det är önskvärt att de slutsatser om faktorer som bör påverka bedömningen förfinas till ett tydligare stöd eller vägledning till offentliga förvaltningen i val mellan enkla, avancerade och kvalificerade underskrifter. Vår bedömning är att utredningen i sin nuvarande form inte ger den offentliga förvaltningen ett tillräckligt bra stöd i dessa val.

8.3 En utökad tillitsförteckning

Kommentar: DIGG:s normativa ramverk är i dag uttryckligen tänkt för leverantörer av fristående underskriftstjänster, inte organisationer som har upprättat egen central underskriftstjänst (se <https://www.digg.se/digital-identitet/e-underskrift/leverantor>).

Inera vill säkerställa att SKR:s medlemmar inte är diskvalificerade från att få sina fristående underskriftslösningar godkända av DIGG (eller den myndighet som regeringen framgent beslutar) och därmed ha möjlighet att bli uppförda på den föreslagna nationella tillitsförteckningen över icke-kvalificerade betrodda tjänster.

8.4.3 Valideringstjänsten

Utredningens förslag: ”Den nationella valideringstjänsten ska kunna användas av offentliga aktörer för validering av elektroniska underskrifter och stämplat samt enskilda som behöver validera elektroniskt undertecknade eller stämplade handlingar som skapats av offentliga aktörer.”

Kommentar: En så pass grundläggande tjänst bör vara öppen för fler, även privata aktörer. Om exempelvis enskilda behöver använda andra valideringstjänster för att validera underskrifter eller stämplat från privata aktörer än från offentliga så uppnås inte den harmonisering i samhället som är önskvärd inom detta område. Detta är i förlängningen negativt även för det offentliga. Offentliga organ har dessutom behov av att själva kunna verifiera underskrifter från privata aktörer, så att behöva använda andra valideringstjänster skulle ge negativa effekter även i detta sammanhang.

Stockholm den 16 augusti 2021

Caroline Hagberg

Affärsområdeschef, Inera AB